

EZ

“Een actuele economische nota van en voor de gemeente Rheden”

Gemeente Rheden, economische ontwikkeling

2018
2020

WOORD VOORAF

Het is nu ruim een jaar na de uitbraak van de coronacrisis. Inmiddels is duidelijk dat corona ook verstrekkende gevolgen heeft voor de (landelijke) economie. Deze crisis raakt ons allemaal. Ook de gemeente Rheden is geraakt door de crisis. De gevolgen blijven niet beperkt tot ondernemers en de huishoudportemonnee, maar werken door op de gezondheid van mensen en de onderwijskansen van hun kinderen etc.
Ten tijde van het schrijven van deze evaluatie is het niet duidelijk hoe groot de impact van de coronacrisis op de Rhedense economie is. Mede door de vele steunmaatregelen vanuit het Rijk en door lokaal beleid is nog niet duidelijk hoe groot de schade is die de coronacrisis heeft aangericht. Hoe diep de coronacrisis onze economie gaat raken, hangt voor een groot deel af van hoe lang de beperkende maatregelen van kracht blijven en wanneer we het virus onder controle krijgen. En dat weet niemand helaas. We zien een aantal sectoren extra hard geraakt worden. Het gaat dan met name om de sectoren detailhandel, horeca, toerisme & recreatie, de evenementenbranche, sport en cultuur.

In februari 2016 heeft de gemeenteraad de economische beleidsnota “Een actuele economische nota van en voor de gemeente Rheden” vastgesteld. Deze economische beleidsnota heeft een doorlooptijd tot en met 2020. Het Rhedense bedrijfsleven is nauw betrokken geweest bij het opstellen van de economische visie van deze nota. In 2018 is er een eerste evaluatie geweest.
Nu wil ik u graag bijpraten over wat we samen met onze belangrijke partners (o.a. het bedrijfsleven en het onderwijs) hebben bereikt. De coronacrisis heeft er toe geleid dat het al vroeg in 2020 nagenoeg onmogelijk was om op dezelfde voet verder te gaan qua uitvoering van het economische uitvoeringsprogramma. Een voorbeeld hiervan is de lokale Triple Helix VeluwezOOOm. In deze samenwerking is het gebruikelijk om regelmatig inspiratie bijeenkomsten te organiseren waar studenten/scholieren een onderdeel van zijn. Door de verplichte corona-maatregelen was het onmogelijk om dit op doeltreffende wijze voort te zetten.

De ontwikkeling tot het begin van de coronacrisis
Ik besef heel goed dat de tijden inmiddels drastisch zijn veranderd. Desondanks wil ik stilstaan bij wat we **SAMEN** met onze belangrijke partners (o.a. het bedrijfsleven en het onderwijs) hebben bereikt. Ik benadruk met opzet het woord samen omdat ik de diepe overtuiging heb dat de economische ontwikkeling voor een groot deel afhankelijk is van factoren waar de overheid niet altijd invloed op heeft. De overheid staat aan de lat voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een woon- en werkomgeving waar voldoende mogelijkheden zijn om te kunnen deelnemen aan de samenleving. Maar het werkelijk realiseren van toegevoegde waarde doen ondernemers.
De ontwikkeling van de Rhedense economie liet de afgelopen jaren een gunstig beeld zien. In 2019 zijn er ten opzichte van 2018 6,2% meer bedrijven gevestigd. De werkgelegenheid steeg met 0,5%. Eind 2019 waren er 17.820 banen in de gemeente Rheden. In 2020 is de werkgelegenheid binnen de gemeente Rheden ook gestegen. Volgens de provinciale werkgelegenheids-enquête (PWE) is de werkgelegenheid ten opzichte van 2019 gestegen met 1,3%. In 2019 bedroeg het aantal banen 17.820. Eind 2020 bedroeg het aantal banen 18.050. De grootste stijging was terug te vinden in de gezondheidszorg en de zakelijke dienstverlening. Het aantal bedrijven in de gemeente Rheden is in 2020 verder toegenomen. In 2019 telde de gemeente nog 3670 bedrijven. Eind 2020 is dat gestegen naar 3900 gevestigde bedrijven.

We hebben hard en voortvarend gewerkt. De economische visie is omgezet in daden. De uitvoeringsprogramma’s vormden daarbij de basis voor ons handelen. Met gepaste trots durf ik te melden dat we goed op weg zijn. Samen met onze partners zullen wij ook de komende jaren onze schouders onder de realisatie van een nieuw economisch programma zetten.
Ik ben iedereen dankbaar die heeft bijgedragen aan de economische ontwikkeling in Rheden. In het bijzonder wil ik de ondernemers en het onderwijs benoemen. Zij investeren in onze gemeente en zorgen zo voor werkgelegenheid en voldoende gekwalificeerd personeel. De gemeente Rheden wordt mede door hen een plek waar het aantrekkelijk wonen en werken is.

Wethouder Ronald Haverkamp

gemeente Rheden

COVID19

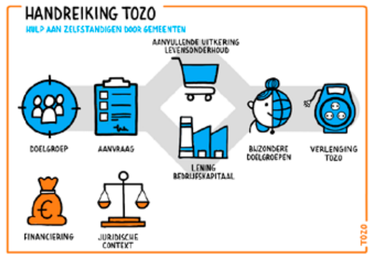
De maatregelen die zijn en worden getroffen raken vele ondernemers met en zonder personeel (hierna zzp'er). Voor sommige bedrijven en/of zzp'er bieden de maatregelen ook nieuwe kansen, maar er zijn er ook die door maatregelen hun beroep of bedrijf niet of nauwelijks (meer) kunnen uitoefenen. In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven over de maatregelen (niet uitputtend en met name gericht op 2020) die in het kader van Covid19 zijn genomen om de economie te blijven stimuleren. Dit zijn voor een groot deel landelijke regelingen. Daarnaast zijn er ook provinciale en lokale regelingen in het leven geroepen om ondernemers te helpen.

ACTIES

Wat deed en doet het Rijk?

TOZO-regeling (inclusief uitvoeringskosten)

Op 17 maart 2020 heeft het kabinet het noodpakket banen en economie aangekondigd. Het noodpakket bestaat uit diverse maatregelen, waaronder de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Deze regeling 'hangt' onder de Participatiewet en is geënt op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz 2004). De regeling voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud wanneer het inkomen als gevolg van de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt en een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De regeling wordt uitgevoerd door de gemeenten en de kosten worden volledig vergoed door het Rijk. NB: De regeling is inmiddels toe aan fase 4.

Verbrede Tegemoetkoming Vaste Lasten

De eerste aanvraagperiode van de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) sloot 30 oktober 2020. De regeling was het vervolg op de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS-regeling) en houdt rekening met de omvang van het omzetverlies van een bedrijf.
Alle mkb-ondernemers die in het laatste kwartaal van 2020 direct of indirect geraakt zijn door de diverse kabinetsmaatregelen om het coronavirus in te dammen, konden vanaf woensdag 25 november 2020 een aanvraag doen voor de verbrede Tegemoetkoming Vaste Lasten mkb, de zogenoemde TVL Q4 2020. Deze verbreding werd op 27 oktober 2020 aangekondigd als uitbreiding van het derde steunpakket. De regeling stond open voor alle sectoren en is aangevuld met een eenmalige subsidie voor verplicht gesloten eet- en drinkgelegenheden voor hun gemaakte voorraad- en aanpassingskosten.

NOW regeling

De tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) is er om werkgevers die door de coronacrisis te maken hebben met omzetverlies tegemoet te komen. Met de tegemoetkoming NOW kunnen werkgevers hun werknemers met een vast en met een flexibel contract doorbetalen en in dienst houden. Zo blijven zo veel mogelijk banen behouden. De NOW 3 loopt door tot 30 juni 2021 en is ingedeeld in 3 subsidieblokken van 3 maanden. Het UWV voert de regeling uit. Er zijn 5 aanvraagperiodes om een tegemoetkoming aan te vragen.

WAT DEED EN DOET DE PROVINCIE?

Provincie Gelderland heeft inmiddels zo'n €45 miljoen aan corona-steun uitgegeven. Een groot deel hiervan ging naar de gemeenten, economie, cultuur en toerisme. De steun is toegezegd om gemeenten, organisaties en bedrijven te helpen de gevolgen van de COVID-19 maatregelen op te vangen. De Gelderse economie kreeg meer dan €17 miljoen toebedeeld. Daarvan is veel ingezet voor de ondersteuning van startups van Topfonds Gelderland. Voor de overbrugging van financiële tegenvallers in het Gelders recreatie en toerisme is €4,5 miljoen uitgetrokken. Zo kunnen ondernemers met vouchers kennis en expertise inkopen. De cultuursector ontving €7,5 miljoen om culturele instellingen en organisaties de kans te geven een klein beetje op adem te komen. Verder hebben de binnensteden en dorpskernen hulp gekregen en ontvingen openbaarvervoerbedrijven ondersteuning vanwege het stilleggen van het openbaar vervoer. Los van de hulp aan gemeenten, heeft Gelderland zo'n €35 miljoen uitgegeven.
De Rijksoverheid heeft €100 miljoen beschikbaar gesteld, die via de regionale ontwikkelingsmaatschappijen verstrekt gaat worden. Dat is voor Gelderland Oost NL.

Ondersteuningsmaatregelen voor ondernemers en organisaties (gesloten)
Voor maatregelen met betrekking tot de anderhalvemetersamenleving, kon bij de Provincie om ondersteuning worden gevraagd. Deze regeling was bedoeld voor ondernemers en organisaties op het gebied van cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme, zoals musea, festivals, (kleine) theaters, hotels, restaurants, evenementenorganisaties, dagattracties, campings, kermissen.

Overige mogelijkheden voor sector Recreatie & Toerisme
Naast de provinciale subsidieregelingen waren er ook aanvullende regelingen waar ondernemers in de toerisme & recreatie sector gebruik van konden maken.

Project Ondersteunen en Advies via KHN en HISWA-RECRON
In de 'Taskforce Toerisme en Recreatie provincie Gelderland' hebben Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en HISWA-RECRON naar voren gebracht dat ondernemers dringend steun nodig hebben bij hulpvragen die ze hebben als gevolg van de COVID-19 crisis. Daarom heeft provincie Gelderland besloten om subsidie te gaan verstrekken aan KHN en HISWA-RECRON, zodat via deze brancheorganisatie ondernemers ondersteuning en advies (door bijvoorbeeld accountants, bankiers, vastgoedadviseurs, specialisten in de mentale ondersteuning) kunnen krijgen voor een bedrag van € 3.000,00 tot € 5.000,00.

WAT DEED EN DOET DE GEMEENTE?

Subsidieregeling Corona-steun in de rug
Tijdens de behandeling (november 2020) van de gemeentelijke begroting van 2021 heeft de gemeenteraad de motie "Corona –steun in de rug" aangenomen. Deze subsidie is een steuntje in de rug voor ondernemingen en organisaties in de sport, horeca en toerisme & recreatie. Deze subsidie is te gebruiken om coronamaatregelen te treffen, zoals hygiënemaatregelen en maatregelen voor het houden van voldoende afstand. De subsidieregeling kent een subsidieplafond van € 100.000,00.

Uitstel van betaling lokale belastingen
In verband met de coronacrisis is het mogelijk om uitstel van betaling voor de gemeentelijke belastingen aan te vragen voor de aanslag van 2020 en 2021. Ondernemers krijgen op verzoek tot 31 juli 2024 uitstel van betaling. Voor toeristische ondernemers is het mogelijk om uitstel van betaling aan te vragen voor de toeristenbelasting van 2019.

Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
Onder bepaalde voorwaarden is het voor zelfstandige ondernemers die getroffen worden door de coronamaatregelen mogelijk te ondersteunen met de TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers). Er zijn 2 vormen van ondersteuning mogelijk:
1. Inkomensondersteuning (uitkering voor levensonderhoud) tot aan het sociaal minimum.
2. Een lening voor bedrijfskapitaal voor het oplossen van liquiditeitsproblemen.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Zelfstandigen die niet geholpen kunnen worden met eerdergenoemde maatregelen kunnen mogelijk terugvallen op de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) voor privélasten. De TONK was in 2020 nog niet aan te vragen. Vanaf 2021 betreft het een eenmalige uitkering, als een inwoner/ondernemer er qua inkomen door corona flink op achteruit is gegaan en de inwoner/ondernemer verhoudingsgewijs veel besteedt aan de huur of hypotheek. De uitkering is een gift.

Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland
Het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland heeft een adviesteam ingericht, het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland Werkt Door (WSP MGWD). Zij benaderen werkgevers waar een overschot aan personeel is (of dreigt) of met werkgevers waar juist tekorten ontstaan. Meer informatie vindt u op de website www.wspmgwerktdoor.nl

RESULTATEN 2018-2020

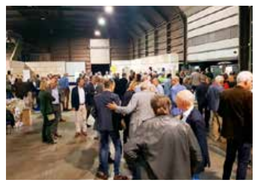
De lokale overheid speelt in het netwerk van de lokale en regionale economie. Dit netwerk bestaat uit overheden, ondernemers, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en burgers. Willen we als gemeente een vitale economie stimuleren, dan moeten we een aanjagende, stimulerende en faciliterende rol vervullen. Wij kunnen ervoor zorgen dat de kwaliteit van het vestigingsklimaat dusdanig is, dat wij hiermee het bedrijfseconomisch functioneren van bedrijven stimuleren, en niet belemmeren. Samen met het bedrijfsleven moeten wij ervoor zorgen dat alle betrokkenen elkaar weten te vinden en wij zo een meerwaarde creëren. Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid als gemeente én bedrijfsleven om aan die lokale economie uitvoering te geven.

Het economische uitvoeringsprogramma liep tot en met 2020. Het bijbehorende actie-programma heeft geholpen om de volgende economische beleidsdoelstellingen te behalen:

1. Het behouden van de reeds in onze regio gevestigde bedrijven.
2. Het faciliteren van starters en zzp-ers.
3. De rode loper uitrollen voor nieuwe bedrijven.
4. Het benutten van de kansen in de toeristisch & recreatieve sector.
5. Het creëren van kansen in de circulaire economie.

Hieronder vindt u een overzicht van de resultaten die we hebben behaald. Het overzicht is niet uitputtend.

BELEIDSDOELSTELLING 1

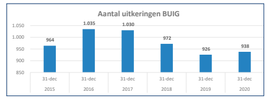
HET BEHOUDEN VAN DE REEDS IN DE REGIO GEVESTIGDE BEDRIJVEN

ACTIE 1 | We onderzoeken wat de behoeften zijn van bedrijven (ook uit de agrarische sector) die in Rheden zijn gevestigd en stimuleren bestaande mooie initiatieven zoals het Ondernemerscafé.

Status

Wij hebben de behoeften op verschillende manieren onderzocht.

1. Wij hebben regelmatig overlegd met het georganiseerde bedrijfsleven (OCR, DELS, Stichting bedrijventerrein De Beemd/ LTO, BIZ Vereniging Centrum Dieren en BIZ Centrum Velp). Met alle partijen hebben wij minimaal twee keer per jaar gesproken. Ook zijn wij bij de maandelijkse bijeenkomsten van de OCR aanwezig geweest.
2. Agrarische Ondernemers zijn actief betrokken bij het onderzoek verkenning naar een duurzame(re) landbouw in de gemeente Rheden. De verkenning is uitgevoerd als uitvoeringsmaatregel van onze Omgevingsvisie Buitengebied en is eigenlijk een soort vertrekpunt om een duurzamere landbouw in Rheden te stimuleren. De verkenning is samen met LTO Zuid Oost Veluwe uitgevoerd.
3. Ook hebben wij de informatie, die wij tijdens de participatieve bijeenkomsten over diverse structuurvisies kregen, als input gebruikt.
4. In 2018 werd het Ondernemerscafé bij Renewi B.V. gehouden (thema duurzaamheid). In 2019 werd het Ondernemerscafé bij Transportbedrijf Thomassen in Spankeren gehouden met als thema ‘Ondernemen = een expeditie’. Het was en blijft een mooie en laagdrempelige manier om het contact met ondernemers, tussen ondernemers en met de gemeente te versterken. In 2020 was het door de Coronacrisis helaas niet mogelijk om een ondernemerscafé te organiseren.
5. Het aantal in Rheden gevestigde bedrijven blijkt nog steeds te stijgen. In 2015 telde de gemeente 3.370 bedrijven. In 2016 waren dit er 3.470. In 2017 telt de gemeente 3.516 bedrijven. Inmiddels bedraagt het aantal bedrijven 3.700 en de werkgelegenheid bedraagt 18.220 banen (bron: PWE 2019 Gelderland). De werkgelegenheid lag in 2015 op het niveau van 15.450 banen.
6. Sinds 2016 zien we een daling van het aantal inwoners die gebruik maken van een bijstandsuitkering. Dit is gerealiseerd door de inzet van onze lokale ondernemers en een actieve arbeidsbemiddeling. In 2020 zien we een lichte stijging. De coronacrisis lijkt hiervan een grote oorzaak te zijn.

ACTIE 2 | Voor de herstructurering van de bedrijventerreinen hebben wij een plan van aanpak opgesteld. Op basis van dit plan stellen wij prioriteiten en gaan wij waar mogelijk tot uitvoering over. Het is belangrijk dat wij, de ondernemer en de provincie Gelderland hierin gezamenlijk optrekken.

Status

De Beemd Noord is het eerste bedrijventerrein dat is gerevitaliseerd. Mede door een (forse) subsidie van provincie Gelderland is dit gelukt. Aan dit project werd wel een voorwaarde verbonden: wij zouden het plan alleen uitvoeren als de ondernemers bereid waren te investeren. Zij waren daartoe bereid. Alle ondernemers van De Beemd Noord zijn actief bij de plannen betrokken geweest. Dit heeft geleid tot een revitaliseringsplan inclusief een maatregelenpakket. In 2020 zijn een groot deel van de maatregelen uitgevoerd. Stichting Bedrijventerrein De Beemd heeft in het kader hiervan een bankje geschonken die in het gerevitaliseerd gebied geplaatst gaat worden. De bedoeling is dat de ondernemers die gevestigd zijn op bedrijventerrein De Beemd Noord, gaan aansluiten bij Stichting Bedrijventerrein De Beemd.

ACTIE 3 | Andere economische activiteiten toelaten op een bedrijventerrein kan soms een meerwaarde voor dat specifieke terrein hebben. Wij hebben de mogelijkheden en wenselijkheid van deze functieverruiming onderzocht.

Status

De gemeenteraad heeft de visie functieverruiming/flexibilisering bedrijventerreinen in 2016 vastgesteld. Het nieuwe beleid is vervolgens ook in nieuwe bestemmingsplannen verwerkt. Dit is voor het eerst gebeurd in het nieuwe bestemmingsplan De Beemd. Het nieuwe beleid helpt om de aantrekkelijkheid van bedrijventerreinen te vergroten.

ACTIE 4 | Wij willen de aanleg van glasvezel ondersteunen door bijvoorbeeld samen met de ondernemers te onderzoeken of hieraan behoefte is. Ook het buitengebied nemen wij in dit onderzoek mee. Bereikbaarheid is en blijft een belangrijke factor voor bedrijven om zich ergens te vestigen. Ook voor inwoners speelt dit een rol. Natuurlijk is de bereikbaarheid per weg en openbaar vervoer van belang, maar de digitale bereikbaarheid wordt steeds belangrijker. De digitale bereikbaarheid van de gemeente moet snel en stabiel zijn. De aanleg van glasvezel is vaak de meest voor de hand liggende keuze.

Status

De meeste bedrijventerreinen in de gemeente Rheden zijn inmiddels voorzien van een glasvezelnetwerk. Ook in het buitengebied zijn er stappen gemaakt. Er is een instemmingsbesluit toegekend door de gemeente en het is nu aan het bedrijf om de aanleg van glasvezel uit te voeren. De verwachting is dat in 2021 de aanleg door Glasvezel Buitenaf in het buitengebied gaat plaatsvinden, maar dat is afhankelijk van Natura2000-richtlijnen. Wij zullen dit soort processen blijven ondersteunen en faciliteren.

ACTIE 5 | Het bedrijfsleven moet zo concreet en gedetailleerd mogelijk de huidige en de te verwachte behoeften van de bedrijven inventariseren. Wij ondersteunen hen daarbij. Op basis van deze uitkomsten kunnen wij en het bedrijfsleven gesprekken met relevante onderwijsinstellingen aangaan. Deze actie zullen wij en het bedrijfsleven in nauw overleg met het Werkgevers Servicepunt Midden-Gelderland opzetten. Intern zullen wij dat nadrukkelijk met het Sociaal Domein afstemmen. Tegelijkertijd onderzoeken we samen met het bedrijfsleven, hoe we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een baan kunnen helpen.

Status

Economische Zaken en het Werkgeversservicepunt overleggen maandelijks. Ook is Economische Zaken betrokken bij de herpositionering van het Werkgeversservicepunt naar de werkgevers. Wij weten dat werkgevers ontlast moeten worden als zij mensen, met een achterstand tot de arbeidsmarkt, aannemen. Binnen de Triple Helix hebben wij verschillende bijeenkomsten met Rhedense bedrijven gehouden. Dit heeft ons geholpen om de behoeften van het bedrijfsleven en de knelpunten van de arbeidsparticipatie beter in beeld te krijgen. Door middel van de reguliere overleggen met het georganiseerde bedrijfsleven is de gemeente goed op de hoogte wat er speelt bij de ondernemers en wat de knelpunten zijn. Aandacht is en blijft nodig voor het onderdeel lokaal aanbesteden. Op dit gebied zijn er wel stappen gemaakt (o.a. website ontwikkeld en gewerkt aan bewustwording in de ambtelijke organisatie). Tijdens de reguliere overleggen bespreken we ook regelmatig op welke wijze de kansen van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt kunnen worden vergroot en op welke wijze het creëren van voldoende stageplaatsen gerealiseerd kan worden. Beide onderwerpen vragen een grote bijdrage vanuit ondernemers. In de praktijk is de bereidwilligheid groot maar tegelijkertijd constateren wij ook dat ondernemers meer ontlast willen worden.

BELEIDSDOELSTELLING 1

HET BEHOUDEN VAN DE REEDS IN DE REGIO GEVESTIGDE BEDRIJVEN

ACTIE 6 | We moeten onderzoeken of we ook in Rheden een Triple Helix kunnen opzetten. In onze gemeente zijn verschillende onderwijsinstellingen gevestigd zoals het Astrum College, Van Hall Larenstein, Groenhorst College (nu Aeres) en Het Rhedens. Als wij intensief samenwerken met deze instellingen en het bedrijfsleven, kunnen wij meer stageplekken, leerwerkplekken, werkervaringsplaatsen enzovoorts creëren. Op deze wijze kunnen wij mogelijk de (jeugd)werkloosheid terugdringen, zoals de PvdA bepleit in haar motie: Jongeren verdienen een toekomst!

Status

In het verleden was er sprake van de zogenaamde “De Groene Vallei” samenwerking. De huidige Triple Helix samenwerking is in feite een verbreding van De Groene Vallei.
Regelmatig wordt er gesproken over de uitwisseling van kennis tussen onderwijs, bedrijven en overheid (3 O’s), het laten participeren van studenten in vraagstukken van ondernemers en overheid, de talenten uit het onderwijs een kans geven om het ondernemerschap te ervaren en het branchegericht opleiden (vakscholen). Iedereen ziet de meerwaarde van een brede Triple Helix in en is positief over de samenwerking.

De huidige samenwerking richt zich met name op het gebied van het verzilveren van kansen. Dit betekent niet dat alle 3 O’s altijd tegelijk aan zet zijn. Dit is niet altijd noodzakelijk. We willen voorkomen dat we op een geforceerde wijze naar samenwerking zoeken. Het is namelijk goed denkbaar dat alleen het onderwijs en ondernemers een bepaald project draaien. De partijen bepalen zelf wie het beste kan aansluiten (win-win situatie).

Begin simpel, zoek elkaar vooral in het begin op en deel kennis met elkaar. In 2018 en 2019 hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden. Twee projecten die er jaarlijks uitspringen zijn VeluwezOOOm got Talent! en Dreamjobs. Ook is er met de regionale Triple Helix een relatie gelegd. In 2020 zijn er echter door de coronacrisis weinig tot geen momenten geweest om elkaar te treffen. Wel zijn er vanzelfsprekend meerdere malen overleggen geweest met het onderwijs en bedrijfsleven, maar niet in de vorm zoals dat voorheen gebeurde (fysieke bijeenkomsten/projecten).

ACTIE 7 | Wij willen de gemeentelijke aanbestedingskalender nadrukkelijker onder de aandacht brengen van de ondernemers die in de gemeente gevestigd zijn. Wij zullen deze ontwikkeling jaarlijks monitoren en bekijken hoe het in de praktijk wordt uitgevoerd. In 2020 is er een nieuwe beleidsnota Inkoop en Aanbesteden opgesteld. Dit was nodig door een wijziging in de nationale regelgeving. Verder zijn de (lagere) overheden zich meer bewust geworden van de noodzaak van professioneel inkopen en aanbesteden. In die beleidsnota (paragraaf 6.2) geven wij aan dat wij oog hebben voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.

Status

In 2020 is er een nieuwe beleidsnota Inkoop en Aanbesteden opgesteld. Dit was nodig door een wijziging in de nationale regelgeving. Verder zijn de (lagere) overheden zich meer bewust geworden van de noodzaak van professioneel inkopen en aanbesteden. In die beleidsnota (paragraaf 6.2) geven wij aan dat wij oog hebben voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.

Op www.rheden.nl verwijzen wij inmiddels naar de gemeentelijke aanbestedingskalender. Dit is een blijvend iets. Ook hebben wij het georganiseerde bedrijfsleven gewezen op de gemeentelijke aanbestedingskalender. Het ook hebben voor lokale ondernemers in relatie tot gemeentelijke opdrachten vraagt blijvend aandacht. Enerzijds is ingezet om de relatie tussen lokale ondernemers en de ambtelijke organisatie te versterken, anderzijds is ingezet op hulpmiddelen (bijv. www.rhedense-ondernemers.nl).

ACTIE 8 | Wij hebben onderzocht welke belemmeringen in wetten en regels wij kunnen wegnemen. Het verminderen van de regeldruk betekent meer vrijheid én meer verantwoordelijkheid voor de ondernemer.

Status

Vanuit Economische Zaken is er gekeken wat er op dit moment aan regeldruk is wat overbodig is. De omgevingswet is een belangrijke ontwikkeling om bij te dragen aan het verminderen van de regeldruk en de administratieve lasten. Een ondernemer dient in de nabije toekomst eenvoudig een vergunningaanvraag in met hulp van het nieuwe digitale Omgevingsloket. Dit is een loket waar alle overheden samenwerken zodat de ondernemer op één plek alle informatie vindt die de ondernemer nodig heeft. Zo is meteen duidelijk wat kan en mag, met minder administratieve lasten en snellere doorlooptijden.
In de ambtelijke organisatie wordt continue gewerkt aan een proactieve dienstverlening richting ondernemers. In de praktijk betekent dat we ook steeds meer handelen vanuit vertrouwen i.p.v. controle. Deze lijn wordt ook versterkt door juist in te zetten op versteviging van de relatie met het bedrijfsleven. Wij werken wel bij de gemeente maar wij zijn niet de gemeente. Tijdens deze coronacrisis is ook duidelijk gebleken dat veel zaken geregeld kunnen worden door het te doen in plaats van eerst het formele tot in details uitgewerkt te hebben. Deze pragmatische wijze van aanpakken tijdens de coronacrisis is iets wat ons gaat helpen om minder te denken vanuit regels.

BELEIDSDOELSTELLING 2

HET FACILITEREN VAN STARTERS EN ZZP-ERS.

De gemiddelde bedrijfsomvang neemt af. Het gevolg is dat ondernemers vaak met minder vierkante meters bedrijfsruimte toe kunnen. De vraag naar kleinschalige bedrijfsruimte zal verder toenemen. Op steeds meer bedrijventerreinen worden kleinschalige bedrijfsunits gerealiseerd en/of worden bestaande grootschalige panden opgesplitst in meerdere units. Dit is een aanvulling op de mogelijkheden die de gemeente reeds biedt aan (startende) ondernemers om vanuit huis te werken.

ACTIE 1 | Wij onderzoeken hoe wij deze veranderende vraag het beste kunnen ondersteunen. Denk hierbij aan het verruimen van de mogelijkheid om bestaande bedrijfspanden en -kavels te splitsen, het uitbreiden van de vestigingsmogelijkheden in leegstaande panden (bedrijfspanden, winkels, scholen, enzovoort) en agrarische bebouwing, het versoepelen van de mogelijkheden om vanuit huis te werken enzovoort. Ook willen wij de ondernemers hierover goed informeren.

Status

Op bedrijventerrein Dieren Oost (locatie De Marke) hebben wij de vestiging van bedrijfsunits (bedrijfsverzamelgebouw) mogelijk gemaakt. Deze units zijn allemaal verkocht aan zzp'ers. Inmiddels zijn er meerdere bedrijfsverzamelgebouwen ontwikkeld op het terrein. Ook dit gebouw is specifiek voor zzp'ers bedoeld.
In de secundaire winkelgebieden zijn meerdere (andere) functies dan winkels toegelaten. Zzp'ers hebben zo de mogelijkheid hun bedrijf in een leegstaand winkelpand te vestigen.

De commissie zzp'ers van de ondernemersvereniging ORDS (Ondernemersvereniging Rheden en De Steeg) heeft een visie voor zzp'ers opgesteld. Deze visie heeft draagvlak gevonden bij het georganiseerde bedrijfsleven en de gemeente Rheden. De ORDS, het georganiseerde bedrijfsleven en de gemeente Rheden wil zich inspannen om het ondernemersklimaat voor zzp'ers in de gemeente Rheden te verbeteren. Deze zzp-visie moet een onderdeel worden van de nieuwe economische visie en uitvoerings-programma.

BELEIDSDOELSTELLING 3

WE ROLLEN DE RODE LOPER UIT VOOR NIEUWE BEDRIJVEN.

De gemeente richt zich vooral op bedrijven die de robuustheid van onze economische structuur versterken. Innovatie en duurzaamheid staan daarbij centraal. Maar we nemen zeker ook de effecten van de komst van nieuwe bedrijven op onze arbeidsmarktsituatie mee. Denk daarbij vooral aan de mogelijkheden voor mensen die het op de arbeidsmarkt niet zonder steuntje in de rug redden.

ACTIE 1 | De gemeentelijke dienstverlening moet 'uitnodigend' zijn. Bedrijven moeten weten waar ze terecht kunnen binnen de gemeente en er op kunnen vertrouwen dat men snel en efficiënt wordt geholpen. Maar tegelijkertijd gaan we proberen afspraken te maken met deze bedrijven over het aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Status

Intern wordt de 'rode loper-gedachte' actief gepromoot. Vanuit economische zaken let men scherp op het bewaken van rode loper gedachte. Het belang van een goede dienstverlening richting ondernemers wordt door iedereen onderschreven.

RESULTATEN

In 2019 heeft Thomassen Transport zich in Spankeren gevestigd. Ook Oculentis (inmiddels overgenomen door Teleon Surgical B.V.) vestigde zich begin 2020 in Spankeren. Friand Electro is eind 2019 naar een nieuw pand in Spankeren verhuisd. Any Time Fitness heeft zich in Dieren gevestigd.Het bedrijventerrein De Marke in Dieren is volledig verkocht. De komende tijd zullen er meer bedrijven zich vestigen op bedrijventerrein Kanaalzone. Dit is bijvoorbeeld het geval met Dierense bedrijf Ears4U. Door hun groei zijn ze genoodzaakt om te verhuizen. Door een actieve dienstverlening is het mede gelukt om het bedrijf in Dieren te behouden. De voormalige Lepper locatie in Dieren wordt momenteel gerevitaliseerd. De eigenaar is bezig met sloop en zal een nieuwe economische functie gaan terugbouwen.

Helaas is de vestiging van koffiebranderij Peeze niet doorgegaan in Velp. De locatie is overgenomen door een bedrijf uit Arnhem en de ondernemers zijn van plan om zich de komende jaren in Velp te vestigen. Op bedrijventerrein De Beemd zijn diverse percelen verkocht aan partijen die voornemens zijn hun bedrijf te vestigen (bijv. Coffee fresh).
Ook kunnen wij veel leren van bedrijven die uit de gemeente vertrekken, zijn vertrokken of die bij het doorlopen van hun locatiekeuzeproces uiteindelijk niet voor Rheden kiezen. Het voeren van zogenoemde exitgesprekken is hiervoor het middel.

ACTIE 2| Wij gaan exitgesprekken voeren om meer zicht te krijgen op de wensen en behoeften van bedrijven aangaande het vestigingsklimaat.

Status

Wij hebben een exit gesprek gevoerd met Lonka te Dieren. Het was de Zweedse moedermaatschappij die besloot de productie in Dieren te beëindigen en naar Slowakije te verplaatsen. Het lag niet aan het vestigingsklimaat. Verder hebben wij een aantal gesprekken gevoerd met bedrijven die uiteindelijk niet gekozen hebben voor de gemeente Rheden. De financiële afweging was hierbij doorslaggevend.

BELEIDSDOELSTELLING 4

HET BENUTTEN VAN DE KANSEN IN DE TOERISTISCH & RECREATIEVE SECTOR

Wij zien de sector toerisme & recreatie nadrukkelijk als een belangrijke pijler onder de economische ontwikkeling. Dit heeft alles te maken met nieuwe initiatieven. Het is daarbij belangrijk dat de gemeente actief en op een zo effectief mogelijke manier wordt gepromoot.

ACTIE 1 | De gemeente is in 2016 het proces gestart dat leidde een Masterplan Toerisme & Recreatie Veluwezoom.

Status

Samen met de ondernemers hebben wij een Masterplan Toerisme & Recreatie Veluwezoom opgesteld. In 2016 is dit Masterplan aan de gemeenteraad aangeboden. In de oriëntatieraad van 19 januari 2021 is uitgebreid verslag gedaan over de resultaten over het jaar 2020. Conclusie is dat de afgelopen jaren werk is gemaakt van de uitvoering. Er zijn namelijk veel goede ideeën ontwikkeld en projecten uitgevoerd.

Door het uitvoerend orgaan, de stichting Toerisme en Recreatie Veluwezoom, is gewerkt aan het verbinden van ondernemers en organisaties, is advisering richting de Veluwe Alliantie gedaan en zijn diverse projecten uitgevoerd. Onder andere is contact gelegd met platforms in de gehele Veluwezoom (gemeenten Wageningen tot en met Brummen), zijn belevingsgebieden gecreëerd en is samen met de Veluwezoomgemeenten een actieplan “Ondernemers en overheid samen op weg in de Veluwezoom” opgesteld.

Advisering over spreiding van bezoekers in tijd, in plek en jaarrond was een sterk aandachtspunt en wordt de komende tijd gecontinueerd. In 2017 en 2019 zijn succesvolle roadshows georganiseerd. Doel was en is om ondernemers en hun medewerkers op actieve wijze te informeren over het T&R aanbod in de gemeente. Door de ondernemers zelf is een plan ontwikkeld met als doel meer bezoekers naar het centrum van Rheden te trekken. Het idee is om in het dorp Rheden een recreatieve boom te realiseren (ten hoogte van de marktplein) met interactieve elementen.

Bezoekers aan het dorp Rheden kunnen zo kennis maken met het aanbod in de nabije omgeving. Er zijn mooie bedrijven gevestigd in de gemeente. Denk hierbij aan Camping Buitenplaats Beekhuizen en Hotel Beekhuizen in Velp. Maar helaas is Hotel De Roskam niet meer in gebruik. De eigenaren van Sandton hebben het hotel te koop aangeboden. Door de unieke ligging van het hotel wijken we niet af van de huidige bestemming. Nieuwe kansen dienen zich ook voor. Het voormalig terrein De Groot biedt mooie kansen om T&R verder te stimuleren.

Het aantal vestigingen in de toeristische en recreatieve sector laat al jaren een stijging zien. De werkgelegenheid laat sinds 2017 een stijgende lijn zien. Wel moet worden afgewacht wat 2020 gaat brengen in deze cijfers, gezien de coronamaatregelen en de lockdown voor met name deze toeristisch & recreatieve branche.

Tabel: Werkgelegenheid toerisme en recreatie absoluut en in % van de totale werkgelegenheid 2010-2019

Jaar	Absoluut	Aandeel (%)	Aandeel Provincie Gelderland (%)
2010	1.940	5,9%	5,5%
2011	1.850	5,6%	6,0%
2012	1.820	5,4%	6,0%
2013	1.810	5,3%	6,0%
2014	1.820	5,5%	6,1%
2015	970	5,3%	6,2%
2016	1.960	5,9%	6,4%
2017	960	5,6%	6,4%
2018	1.820	5,7%	6,5%
2019	1.830	5,8%	6,5%

Bron: Provincie Gelderland, Bureau Economisch Onderzoek/Provinciale Werkgelegenheidsenquête / Lisa

BELEIDSDOELSTELLING 5

HET CREËREN VAN KANSEN IN DE CIRCULAIRE ECONOMIE.

Status

De afgelopen jaren heeft de gemeente Rheden al de nodige activiteiten in gang gezet.
Er is een startnotitie opgesteld (2016), een grondstofstromenanalyse gemaakt (2017), en een actieprogramma samengesteld met 10 projecten die inmiddels grotendeels zijn uitgevoerd (2018). Een aantal voorbeelden van de projecten zijn:

- Aandacht voor afvalscheiding op scholen: wij hebben een competitie onder middelbare scholen uitgeschreven om aandacht te geven aan het terugdringen van afval. De winnende school heeft grote stappen gezet in afvalscheiding en bewustwording van leerlingen over afval. Deze school heeft een 3D printer gewonnen.
- Een pilot met wasbare luiers om animo voor wasbare luiers binnen de gemeente te toetsen. Deze pilot is later uitgewerkt tot een lease constructie.
- Een nieuw afvalscheidingssysteem voor op het gemeentehuis.
- Pilot wasbare luiers. Bij 15 gezinnen is een proef gehouden met wasbare luiers

STAND VAN ZAKEN

UITVOERING DETAILHANDELSSTRUCTUURVISIE

In het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022 ‘Rheden geeft Energie’ hebben wij aangegeven dat wij het belangrijk vinden dat de werkgelegenheid wordt behouden en waar mogelijk versterkt: ‘Voor het verder ontwikkelen, stimuleren en faciliteren van een duurzame en robuuste economie gaan wij daarom diverse instrumenten uitbouwen en inzetten. Zo willen wij samen met ondernemers het vestigingsklimaat verbeteren’.
In het coalitieakkoord hebben wij benoemd dat wij samen met de winkeliers moeten werken aan de instandhouding van aantrekkelijke winkelgebieden. Het streven is om een evenwichtige detailhandelsstructuur te realiseren. Daarvoor is een integrale detailhandelsvisie noodzakelijk. De bestaande detailhandelsstructuurvisies voor Dieren, Velp en Rheden is in 2016 geactualiseerd.

Status

1. In januari 2017 heeft de gemeenteraad een integrale detailhandelsstructuurvisie ‘Kiezen voor eigen kwaliteit’ vastgesteld.
2. Wij hebben deze visie in het nieuwe bestemmingsplan Dieren en Velp vorm gegeven.
3. In de afgelopen jaren zijn we aan de slag gegaan met het aantrekkelijker maken van de winkelgebieden. We hebben het traject om tot een aanvalsplan voor de winkelgebieden in Rheden (2018) en Velp (2019) afgerond. Voor Dieren hebben we al een aanvalsplan. Winkeliers en ondernemers zullen dit aanvalsplan hoofdzakelijk uitvoeren.
4. In 2018 is er een definitieve gevelvisie subsidieregeling ingesteld. Diverse eigenaren van winkelpanden hebben gebruik gemaakt van deze regeling.
5. De revitalisering van het Callunaplein in Dieren is afgerond. In 2016 is begonnen met de herinrichting van het centrale parkeerplein op het Callunaplein. In 2020 is het aangrenzende plein met de berenfontein opgeknapt.
6. Een aantal belangrijke uitbreidingen van winkels hebben plaatsgevonden op het Callunaplein en aan de Diderna. De belangrijke trekker Albert Heijn is in 2018 uitgebreid, aan de winkelstraat Diderna zijn zeven nieuwe appartementen gerealiseerd. Tevens is een lang gekoesterde wens uitgekomen van de consumenten. De Lidl is namelijk naar het winkelgebied in Dieren gekomen. De Aldi aan de Buitensingel is vernieuwd en groter geworden. Dit alles maakt dat het winkelgebied in Dieren een enorme impuls heeft gekregen.

SUCCESVOLLE BIZ TRAJECTEN

IN DIEREN, RHEDEN EN VELP

Winkeliersverenigingen in winkelcentra hebben moeite hun budget op peil te houden. Een steeds kleiner aantal ondernemers is bereid tot een vrijwillige bijdrage, terwijl alle ondernemers er profijt van hebben. De middelen worden uitgegeven aan zaken waarvan het gehele winkelgebied profiteert, zoals sfeerverlichting, verbetering van de veiligheid, verbetering (objecten) openbare ruimte en evenementen(-ondersteuning). Winkeliers die geen lid willen worden van een winkeliersvereniging in het betreffende (winkel-)gebied en dus niet meebetalen maar wel meeprofiteren van de acties, noemen wij freeriders. Hun gedrag ondergraaft de activiteiten van de winkeliers(verenigingen). Het vermindert ook de motivatie bij de almaar kleiner wordende groep ondernemers die steeds meer moeten opbrengen om de kwaliteit van de collectieve activiteiten op niveau te houden.

Status

In Dieren is daarom al langere tijd sprake van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ). Deze is begin 2021 succesvol verlengd. De BIZ in Velp is eind 2020 succesvol verlengd. In het dorp Rheden is sinds 2018 sprake van een BIZ gebied. Dat betekent dat in Velp, Rheden en Dieren de winkeliers en vastgoedeigenaren samen mee werken aan het aantrekkelijk, levendig en veilig maken van het winkelgebied!

EZ

gemeente Rheden